

LİMİTED ŞİRKETLERDE GEÇERSİZ GENEL KURUL ve MÜDÜR/ MÜDÜRLER KURULU KARARLARI *INVALID GENERAL MEETING AND BOARD OF MANAGERS DECISIONS IN LIMITED COMPANIES*

Mustafa YAVUZ^(*)

ÖZ

6102 sayılı Türk Ticaret Kanununda, belli hallerin varlığı halinde limited şirketlerde genel kurul kararları ile müdürler tarafından alınan kararların butlan (geçersiz, hükümsüz) olduğu öngörülmüştür. Bu kapsamda özellikle; bazı niteliklere sahip ortaklık haklarını kaldıran veya sınırlandıran, limited şirketin temel yapısını bozan ve sermayenin korunması ilkesine aykırı olan genel kurul kararları ile eşit işlem ilkesine aykırı olan, limited şirketin temel yapısına uymayan veya sermayenin korunması ilkesini gözetmeyen, ortaklık haklarını ihlal eden ve genel kurulun devredilemez yetkilerine giren müdür/müdürler kurulu kararları batıldır (geçersizdir). Batıl kararlar baştan itibaren hüküm doğurmazlar. Söz konusu kararların butlan olduğunun tespiti için belli bir süreye bağlı olmaksızın güncel veya meşru hukuki yararı bulunan herkes dava açabilir. İşte bu çalışmada, limited şirketlerde geçersiz genel kurul ve müdür/müdürler kurulu kararları detaylı bir şekilde incelenmiş ve değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Limited şirket, genel kurul, müdürler, butlan davası, iptal davası

ABSTRACT

According to Turkish Commercial Law, no. 6102, in the existence of certain conditions, general meeting and board of managers decisions become invalid. General meeting decisions that revoke or limit partnership rights that have certain features, deteriorate the essential structure of a limited company or are against the protection of capital principle, and board of managers decisions that are against equal treatment principle, are against the essential structure of a limited company or usurp the authority of general meeting are invalid. Null decisions have no validity from the beginning. Everyone that has a current and valid legal benefit can go to the court for the determination of nullity regardless of any time limit. This study thoroughly examines the invalid general meeting and board of managers decisions in limited companies.

Keywords: Limited company, general meeting, managers, nullity suit, action for annulment

^(*) Gümrük ve Ticaret Başmüfettişi

1- GİRİŞ

Bir veya daha çok gerçek ya da tüzel kişi tarafından bir ticaret unvanı altında kurulup, esas sermayesi belirli olan ve bu sermaye esas sermaye paylarının toplamından oluşan limited şirketlerin organları; genel kurul ve müdür/müdürler kuruldur. Limited şirketlerde genel kurul, şirketin iradesini belirtmeye ve karar almaya yetkili organdır. Şirketin yönetim ve temsil organı ise müdürlerdir. Müdür sayısının birden fazla olması halinde müdürler, kurul olarak çalışır. Hukuki sonuç doğuran genel kurul ve müdür/müdürler kurulu kararları, hukuki *işlem* niteliğindedir. Dolayısıyla, söz konusu kararlar, diğer hukuki işlemler gibi yokluk, butlan veya iptal edilebilirlik yaptırımlarına tabidir.

Mülga 6762 sayılı Türk Ticaret Kanununda¹ (ETTK) limited şirketlerin genel kurul kararları hakkında iptal davası açılmasına imkân sağlanmış, ancak hem bu kararlar hem de müdür/müdürler kurulu kararları aleyhine butlan (geçersizlik) davası açılmasına dair herhangi bir hükme yer verilmemişti. Bununla birlikte, genel kurul ve müdür/müdürler kurulu kararları için butlan davası açılabilmesi hususu öğretide, yüksek yargı kararlarında ve uygulamada kabul edilmekteydi. Bu bağlamda ETTK'nın yürürlükte olduğu dönemde söz konusu kararlara ilişkin butlan davası ancak genel hükümlere, bir başka deyişle Borçlar Kanununa göre açılabilmekteydi. Ancak 01.07.2012 tarihinde yürürlüğe giren 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununda² (TTK) genel kurul kararlarının iptal edilebilirliği yanında, genel kurul ve müdür/müdürler kurulu kararlarına özgü butlan sebepleri ve butlan davası da düzenlenmiştir.

Bu çalışmada, TTK hükümleri çerçevesinde limited şirketlerde butlan (geçersiz) genel kurul ve müdür/müdürler kurulu kararları hakkında detaylı ve açıklayıcı bilgi verilecektir.

2- GENEL KURUL ve MÜDÜR/MÜDÜRLER KURULU KARARLARININ SAKATLIK HALLERİ

Limited şirketler hukukunda, genel kurul ve müdür/müdürler kurulu kararlarının sakatlığına (hükümsüzlüğüne) ilişkin üç hal bulunmaktadır. Bunlar; iptal edilebilirlik, butlan ve yokluktur.

1- İptal Edilebilirlik: İptal edilebilirlik, belli durumların varlığı halinde kanunda öngörülen kişiler tarafından ilgili hukuki işlemin iptali için dava açılmasıdır. TTK'da limited şirketlere ilişkin olarak sadece genel kurul kararları için iptal davası açılabilmesi öngörülmüş, müdür/müdürler kurulu kararları hakkında ortaklara böyle bir dava hakkı tanınmamıştır. Müdür/müdürler kurulu kararları aleyhine iptal davası açılabilmesi hususu, öğretide de tartışmalıdır. Anonim şirketlerde butlan yönetim kurulu kararlarını düzenleyen ve aynı zamanda limited şirketlerin müdür/müdürler kurulu kararları hakkında da uygulanan TTK md. 391'in gerekçesinde "*Yönetim kurulu (ve dolayısıyla müdür/müdürler kurulu) kararları iptal edilemez.*" ifadesine yer verilmiştir. Bu halde kanun koyucu, ilke olarak müdür/müdürler kurulu kararlarına ilişkin iptal davası açılmayacağını kabul etmiştir.

Genel kurul kararlarına ilişkin olarak ise; genel kurul toplantısında hazır bulunup da karara olumsuz oy veren ve bu muhalefeti tutanağa geçiren, toplantıda hazır bulunsun veya bulunmasın, olumsuz oy kullanmış olsun ya da olmasın; çağrının usulüne göre yapılmadığını, gündemin gereği gibi ilan edilmediğini, genel kurula katılma yetkisi bulunmayan kişilerin veya temsilcilerinin toplantıya katılıp

¹ 6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun 1533. maddesiyle yürürlükten kaldırılmıştır.

² 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu 14.02.2011 tarihli, 27846 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmış ve 01.07.2012 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

oy kullandıklarını, genel kurula katılmasına ve oy kullanmasına haksız olarak izin verilmediğini ve bu sayılan aykırılıkların genel kurul kararının alınmasında etkili olduğunu ileri süren ortaklar ile müdür/müdürler kurulu ve kararların yerine getirilmesi kişisel sorumluluğuna sebep olarsa müdürlerden her biri, kanun veya şirket sözleşmesi hükümlerine ve özellikle dürüstlük kuralına aykırı olan genel kurul kararları aleyhine, karar tarihinden itibaren üç ay içinde, şirket merkezinin bulunduğu yerdeki asliye ticaret mahkemesinde iptal davası açma hakkına sahiptir (TTK md. 446, 447).

2- Butlan: Butlan (geçersizlik), bir hukuki işlemin, hukuk düzeni tarafından öngörülen geçerlilik şartlarını içermemesi nedeniyle başlangıçtan itibaren hüküm ve sonuç doğurmamasıdır. Geçersiz bir karar, kurucu unsurları içermekle birlikte, geçerlilik unsurlarından kamu düzenini ilgilendirecek derecede önemli olanları içermemektedir.³ Butlan ile ilgili genel düzenleme, 6098 sayılı Türk Borçlar Kanununun⁴ 27. maddesinde yer almaktadır. Anılan hükümde; kanunun emredici hükümlerine, ah-laka, kamu düzenine, kişilik haklarına aykırı veya konusu imkânsız olan sözleşmelerin kesin olarak hükümsüz⁵ olduğu ifade edilmiştir. Bahsi geçen hükümsüzlük (butlan) halleri, uygun düştüğü ölçüde limited şirketlerin müdür/müdürler kurulu kararları hakkında da uygulanır.

ETTK'dan farklı olarak TTK'da anonim şirket genel kurulu (md. 447) ve yönetim kurulu (md. 391) kararları için özel butlan halleri öngörülmüştür. Söz konusu hükümler, TTK'nın 622. ve 644/I-c maddelerindeki atıflar kapsamında, kıyas yoluyla limited şirketlerin genel kurul ve müdür/müdürler kurulu kararları hakkında da tatbik olunur.

3- Yokluk: Hukuki işlemin, kurucu unsurlarından ve zorunlu şekil şartlarından birinin eksik olması durumunda işlemin hiç doğmamış kabul edilmesidir. Söz konusu hukuki işlem başlangıçtan itibaren hiçbir şekilde hüküm ifade etmez. Öğretide genel olarak yokluk (keenlemeyekun) ve butlana bağlanan hüküm ve sonuçlar arasında fark bulunmadığı, dolayısıyla söz konusu kavramlar arasındaki farklılığın teorik olduğu kabul edilmektedir. TTK'da da "butlan" terimi kullanılmış, "yokluk" ibaresi ve konusuna yer verilmemiştir. Bununla birlikte yokluk ve butlan, sebepleri açısından farklı, ancak sonuçları aynı olan yaptırımlar olarak ifade edilebilir.

3- BATIL (GEÇERSİZ) GENEL KURUL KARARLARI

Öğretide görüş birliği ile kabul edilen ve Yargıtayca yerleşik içtihat haline getirilen anonim ve limited şirketlerde batıl genel kurul kararlarının varlığı, TTK tarafından da kabul edilmiş ve özellikle butlan sebepleri somut bir şekilde gösterilmiştir. Getirilen düzenlemeyle, konuya ilişkin uygulamadaki boşluk doldurulmuştur. Bu kapsamda, limited şirketlerde genel kurulun, özellikle;

- a) Ortağın, genel kurula katılma, asgari oy, dava ve kanundan kaynaklanan vazgeçilemez nitelikteki haklarını sınırlandıran veya ortadan kaldıran,

³ Veysel Başpınar, Borç Sözleşmelerinin Kısmi Butlanı, Banka ve Ticaret Hukuku Enstitüsü, Ankara 1998, s.23.

⁴ 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu, 04.02.2011 tarihli ve 27836 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

⁵ "Butlan" ile ilişkin olarak TBK ile TTK arasında terim birliği bulunmamaktadır. TBK'da "hükümsüzlük" ibaresi kullanılmışken, TTK'da "butlan" ibaresine yer verilmiştir. Ancak genel kabul, her iki ibarenin de aynı anlama geldiği, bir başka ifadeyle butlana işaret ettiği. Bununla birlikte hükümsüzlüğün, butlana nazaran daha kapsayıcı bir vafsa sahip olduğu da dile getirilmektedir.

b) Ortağın bilgi alma, inceleme ve denetleme haklarını, kanunen izin verilen ölçü dışında sınırlandıran,

c) Limited şirketin temel yapısını bozan veya sermayenin korunması hükümlerine aykırı olan kararları batıldır (TTK md. 622, 447).

Hükümde geçen **“özellikle”** sözcüğü batıl genel kurul kararlarının sadece maddede belirtilen kararlardan ibaret olmadığını, başka bir anlatımla, maddenin sınırlı sayı niteliği taşımadığını ifade etmektedir. Dolayısıyla, batıl genel kurul kararları, tahdidi bir şekilde sayılmamıştır.

Tüm butlan hallerinin ve sebeplerinin kanunda gösterilmesi veya tanımlanması mümkün olmadığından, batıl sayılabilecek birçok genel kurul kararı hükmün dışında kalabilirdi. Buradan hareketle, konu açısından batıl genel kurul kararlarına, sınırlayıcı olmamakla birlikte örnekler gösterilerek, kategoriler halinde ve kesin çizgilerle işaret edilmiştir.

Konusu itibarıyla batıl olan genel kurul kararları, bazı niteliklere sahip pay sahipliği haklarını kaldırıcı veya sınırlandıran, limited şirketin temel yapısını bozan ve sermayenin korunması ilkesine aykırı olan kararlara özgülenmiştir. Görüldüğü üzere, TTK md. 447’de batıl genel kurul kararları, konu bakımından değerlendirilmiş, şekil yönünden ise açıkça düzenlenmemiştir. Ancak madde gerekçesinde, şekle aykırılığın butlana yol açtığı durumların tespiti görevinin “butlanın ikinciliği ilkesi”⁶ kapsamında yargıya ve öğretiye bırakıldığı ifade edilmiştir. Genel kurulun yetkisiz olduğu konularda karar alması, toplantıya çağrı usulündeki eksiklikler, toplantı ve karar yetersayısına uyulmadan karar alınması, genel kurul toplantısının yürütülmesindeki usulsüzlükler ve toplantı tutanağındaki imza eksikliği, genel kurulun butlanına yol açan başlıca sebeplerdir. Gerekçede ise şekil eksikliğinin butlan sebebi olarak değerlendirilebilmesi için tehlike ve tehditlerden sakınma ilkesine ağırlık verilmesi ve mahkemelerin bu konuda gerekli özeni göstermesi gerektiğine işaret edilmiştir.⁷

Öte yandan müdür/müdürler kurulu, genel kurul kararı hakkında butlan davası açılması halinde bu davanın açıldığını ve duruşma gününü, usulüne uygun olarak ilan etmek ve şirketin internet sitesi açma sorumluluğu varsa ise internet sitesine koymakla yükümlüdür. Mahkeme, şirketin istemi üzerine muhtemel zararlarına karşı davacıların teminat göstermesine karar verebilir; teminatın nitelik ve miktarını ise mahkeme belirler. Bunun yanında, genel kurul kararı aleyhine butlan davası açıldığı takdirde mahkeme, müdürlerin görüşünü aldıktan sonra, dava konusu kararın yürütülmesinin geri bırakılmasına karar verebilir (TTK md.622, 448, 449).

Genel kurul kararının butlanı için açılan bir davada mahkemenin vereceği karar davayı ret veya kabuldür. Genel kurul kararının butlanının tespitine ilişkin dava, mahkemece reddedildiği takdirde karar sadece taraflar açısından bağlayıcıdır. Bununla beraber, mahkemenin butlana dair ilamı, kesinleştikten sonra davalı şirket, davacılar, taraf olsun olmasın bütün ortaklar hakkında hüküm ifade eder. Mahkemenin gerekçeli kararı, tebliğ edildikten sonra şayet temyiz edilmez ise kesinleşmiş olur. Eğer bu karar temyiz edilirse, Yargıtay’dan onama kararı verildiğinde, taraflar karar düzeltme yoluna gitmez

⁶ Butlanın ikinciliği ilkesi, hukuki güvenlik açısından iptalin yeterli ve tatminkâr olduğu durumlarda iptal yaptırımının, aksi halde butlan yaptırımının gündeme geleceğini ortaya koyar (Umut Metin, 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu (TTK) Hükümlerine Göre Anonim Şirketlerde Genel Kurul Kararlarının Butlanı, İstanbul Barosu Dergisi, 2013/4, C.87, s.188.)

⁷ Ömer Korkut, 6012 Sayılı Türk Ticaret Kanununa Göre Anonim Şirketlerde Genel Kurul Kararlarının Butlanı, Karahan Kitabevi, Adana 2012, s.1.

ise karar kesinleşir. Müdürler, bu kararın bir suretini onbeş gün içerisinde ticaret siciline tescil ettirmek ve şirket internet sitesi açmakla yükümlü ise internet sitesine koymak zorundadır (TTK md. 622, 450). Yeri gelmişken ifade edelim ki, genel kurulun kararına karşı, kötü niyetle butlan davası açıldığı takdirde, davacılar bu sebeple şirketin uğradığı zararlardan müteselsilen sorumludurlar.

4- BATIL (GEÇERSİZ) MÜDÜR/MÜDÜRLER KURULU KARARLARI

TTK, anonim şirket yönetim kurulu kararları ve limited şirket müdür/müdürler kurulu kararlarına ilişkin butlan hallerini özel olarak düzenlemiştir. Anılan Kanunda, müdür/müdürler kurulu kararlarının batıl olduğunun tespitinin mahkemeden istenebileceği, bu bağlamda özellikle;

- a) Eşit işlem ilkesine aykırı olan,
- b) Limited şirketin temel yapısına uymayan veya sermayenin korunması ilkesini gözetmeyen,
- c) Ortakların, özellikle vazgeçilmez nitelikteki haklarını ihlal eden veya bunların kullanılmasını kısıtlayan ya da güçleştiren,
- d) Diğer organların (genel kurulun) devredilemez yetkilerine giren ve bu yetkilerin devrine ilişkin, kararların batıl olduğu ifade edilmiştir (TTK md. 644/I-c, 391).

Düzenlemenin amacı ise dava olanağını tanıyarak ve iptal edilebilir kararlarla batıl kararlar arasındaki farka açıklık getirerek ortakların korunmasını güçlendirmektir. Hükümde batıl müdür/müdürler kurulu kararları, genel kurul kararlarında olduğu gibi, örnek gösterme yöntemi ile belirlenmiş ve en çok rastlanılan batıl kararlar sınırlayıcı olmaksızın örneklerle (sayım yoluyla) gösterilmiştir.⁸ Dolayısıyla butlan sebepleri sınırlı sayıda olmayıp, başkaca butlan sebepleri de mevcuttur. Özellikle, genel hükümlere (TBK md. 27), potansiyel ortakların, alacaklıların ve şirket çalışanlarının haklarını koruyan hükümlere, şekle ilişkin hükümlere ve müdürlerin kişisel haklarına ilişkin hükümlere aykırı müdür/müdürler kurulu kararları da batıldır.⁹

Hükümde sayılan butlan halleri kısaca açıklanacak olursa;

- Eşit İşlem İlkesine Aykırı Kararlar: En çok rastlanan geçersiz müdür/müdürler kurulu kararları, eşitlik ilkesine aykırı olanlardır. TTK'nın 627. maddesinde eşitlik ilkesine açıkça yer verilmiştir; bu doğrultuda müdürler ortaklara eşit şartlar altında eşit işlem yapmakla yükümlüdür. Kanunda eşit işlem, ortaklara yönelmiştir. Her ortağa eşit hakların sağlanması ve borçların yüklenmesi temel kuraldır. Bu ilke, ortaklar arası ilişkilerde ve yönetim karar ve eylemleri çerçevesinde olmak üzere iki alanda etkili olmaktadır.
- Şirketin Temel Yapısına Uymayan veya Sermayenin Korunması İlkesini Gözetmeyen Kararlar: Limited şirketin tanımına, ortakların hakları ve borçları düzenine ve organsal yapısına aykırı kararlar temel yapıya aykırıdır. Temel yapı ile kastedilen, limited şirketi taşıyan ana kolonlardır. Diğer taraftan, sermayenin korunması ilkesi, "sermaye"nin korunmasına odaklanmıştır. TTK'da sermayenin eksiksiz oluşmasını ve korunmasını sağlayan hükümlere yer verilmiş ve bu kural-lara aykırı olan müdür/müdürler kurulu kararları batıl olarak kabul edilmiştir. Örneğin, şirketin mülkiyetinde bulunan bir gayrimenkulün satın alınmasına, alacaklılara zarar vermek amacıyla

⁸ Türk Ticaret Kanunu Tasarısı Adalet Komisyonu Raporu, Esas No:1/324, S.Sayısı:96.

⁹ Hediye Sayın, Pay Sahibi Haklarının Korunması Kapsamında Anonim Şirket Yönetim Kurulu Kararlarının Butlanı, Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, (yayımlanmamış doktora tezi), 2014, s.168-194.

bütün aktiflerin satılmasına, alacaklılardan mal kaçırmak amacıyla şirket malvarlığını piyasanın değerinin altında ortaklara ve/veya üçüncü kişilere satılıp devredilmesine ilişkin müdür/müdürler kurulu kararları batıldır.¹⁰

- Vazgeçilmez Nitelikteki Ortaklık Haklarını İhlal Eden, Kısıtlayan veya Güçleştiren Kararlar: Bu halin temelinde ortakların vazgeçilmez ve sınırlandırılmaz haklarının kullanılmasının ihlal edilmesi veya kısıtlanması bulunmaktadır. Örnek olarak; iptal davasının açılabilmesinin müdürlerin onayına tabi tutulması, kar elde etmek ve paylaşmak amacının terki, genel kurula temsilci ile katılmanın yasaklanması verilebilir. Hükümün ilgili bendinde “özellikle” ibaresi kullanılarak geçersizliğin sadece vazgeçilmez haklara özgülenmediği vurgulanmıştır.
- Diğer Organların Devredilemez Yetkilerine Giren Kararlar: Organların devredilemez yetkilerinin devrine ilişkin kararlar, aynı zamanda temel yapı ile de ilgilidir. Hüküm, devredilemez yetkilerin bütün halinde olduğu gibi münferiden devrini de kapsamaktadır.

5- BATIL KARARLARIN HÜKÜM ve SONUÇLARI

TTK'nın 391 ve 447. maddelerinde, genel kurul ve müdür/müdürler kurulu kararlarının hangi halde batıl olacağı ve tespit davasına konu olabileceği sınırlayıcı olmaksızın örneklerle gösterilmiş olmakla birlikte, batıl kararların hüküm ve sonuçlarına yer verilmemiştir. Dolayısıyla belirtilen hususlar hakkında genel hükümler uygulanacaktır.

Batıl genel kurul ve müdür/müdürler kurulu kararları baştan itibaren hüküm doğurmaz, belirli bir zamanın geçmesiyle sağlığa kavuşturulamaz ve geçerlilik kazanamazlar. Ticaret siciline tescil edilmiş olsalar bile hukuki etkiye sahip olmazlar. Mahkeme tarafından butlanın tespiti ile birlikte, genel kurul veya müdür/müdürler kurulu kararları alındığı tarihten itibaren geçersiz sayılır ve bu kararlara dayanılarak yapılan işlem ve uygulamalar da kural olarak geriye etkili olarak geçersiz olur. TTK md. 391 ve 447'de belirtilen nitelikleri haiz genel kurul ve müdür/müdürler kurulu kararları; şirkete, ortaklara ve alacaklılara karşı hüküm ifade etmez.

6- BATIL KARARLARA İLİŞKİN USUL KURALLARI

Batıl kararlar, mahkemece resen dikkate alınır; def'i olarak veya itiraz yoluyla ileri sürülebileceği gibi süreye bağlı olmaksızın bir tespit davasının konusunu da oluşturabilir. Butlanın tespiti davasını; sadece şirketin ortakları, müdürleri veya alacaklıları değil, güncel veya meşru hukuki yararı bulunan herkes açabilir. Söz konusu davada husumet, şirket tüzel kişiliğine yöneltilir ve dava şirket merkezinin bulunduğu yerdeki asliye ticaret mahkemesinde açılır.

Öte yandan butlan halinde, eda davası¹¹ değil tespit davası¹² açılır. Genel kurul veya müdür/müdürler kurulu kararlarının butlanının tespiti, herhangi bir zamanaşımı veya hak düşürücü süreye tabi olmaksızın her zaman istenebilir. Ancak butlanın tespiti davasının belli bir süreye bağlı olmaksızın

¹⁰ Güzün Özışık, Türk Hukukunda Anonim Şirket Yönetim Kurulu Kararlarının Sakatlığı Konusunda Getirilen Düzenlemelerin Değerlendirilmesi, Finansal Araştırmalar ve Çalışmalar Dergisi, 2011-3 (5), s.61.

¹¹ Eda davası yoluyla mahkemeden, davalının, bir şeyi vermeye veya yapmaya yahut yapmamaya mahkûm edilmesi talep edilir (6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu md. 105).

¹² Tespit davası yoluyla, mahkemeden, bir hakkın veya hukuki ilişkinin varlığının ya da yokluğunun yahut bir belgenin sahte olup olmadığının belirlenmesi talep edilir (6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu md. 106).

açılabilmesi mümkün ise de bu davaların açılmasında hukuk güvenliği açısından hakkın kötüye kullanılmaması ve dürüstlük kuralına uygun davranılması gerekir. Butlan halinin uzun süre geçtikten sonra ileri sürülmesi, Türk Medeni Kanununun 2. maddesinde düzenlenen dürüstlük kuralına aykırı olabilir. Yargıtay'ın¹³ da görüşü bu yöndedir.

7- SONUÇ

6102 sayılı Türk Ticaret Kanununda limited şirket genel kurulu ve müdür/müdürler kurulu kararlarının, belli hallerde butlan (geçersiz, hükümsüz) olduğu kabul edilmiştir. Butlan ise söz konusu kararların, mevzuatta öngörülen geçerlilik şartlarını içermemesi nedeniyle başlangıçtan itibaren hüküm ve sonuç doğurmamasıdır. Bu kapsamda;

Genel kurulun, özellikle; ortağın genel kurula katılma, asgari oy, dava ve kanundan kaynaklanan vazgeçilemez nitelikteki haklarını sınırlandıran veya ortadan kaldıran, ortağın bilgi alma, inceleme ve denetleme haklarını, kanunen izin verilen ölçü dışında sınırlandıran, limited şirketin temel yapısını bozan veya sermayenin korunması hükümlerine aykırı olan kararları batıldır (geçersizdir). Aynı şekilde müdür/müdürler kurulunun özellikle; eşit işlem ilkesine aykırı olan, limited şirketin temel yapısına uymayan veya sermayenin korunması ilkesini gözetmeyen, ortakların özellikle vazgeçilmez nitelikteki haklarını ihlal eden veya bunların kullanılmalarını kısıtlayan ya da güçleştiren diğer organların devredilemez yetkilerine giren ve bu yetkilerin devrine ilişkin kararları batıldır. TTK'da geçersiz genel kurul ve müdür/müdürler kurulu kararları için "özellikle" ibaresi kullanılmıştır. Söz konusu ibare, butlan hallerinin Kanunda gösterilenlerle sınırlı olmadığını ve bu hallerin dışında butlan sebeplerinin de bulunduğunu işaret etmektedir.

Limited şirketlerin geçersiz genel kurul ve müdür/müdürler kurulu kararları hakkında tespit davası açılabilir. Batıl kararlar ayrıca mahkemece resen dikkate alınır, def'i olarak veya itiraz yoluyla da ileri sürülebilir. Butlanın tespiti davasını; güncel veya meşru hukuki yararı bulunan herkes açabilir. Söz konusu dava, şirket aleyhine olmak üzere şirket merkezinin bulunduğu yerdeki asliye ticaret mahkemesinde ve herhangi bir süreye bağlı olmaksızın her zaman açılabilir. Ancak karar alınmasının üzerinden uzun süre geçtikten sonra geçersizlik iddiasında bulunulması, dürüstlük kuralıyla bağdaşmaz ve bu durumda dava hakkı kötüye kullanılmış olur. Dolayısıyla, butlanın tespiti davası açılırken bu hususa dikkat edilmelidir.

Son olarak; geçersiz genel kurul ve müdür/müdürler kurulu kararları baştan itibaren hüküm doğurmaz, belirli bir zamanın geçmesiyle de sağlığa kavuşturulamaz. Mahkeme tarafından butlanın tespiti ile birlikte, genel kurul veya müdür/müdürler kurulu kararları alındığı tarihten itibaren geçersiz sayılır ve bu kararlara dayanılarak yapılan işlem ve uygulamalar da kural olarak geriye etkili olarak geçersiz olur.

KAYNAKÇA

- 6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu (09.07.1956 tarihli ve 9353 sayılı R.G.).
- 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu (04.02.2011 tarihli ve 27836 sayılı R.G.).

¹³ Yargıtay 11. H.D.'nin 21.03.2002 tarihli ve E.2001/10744 K.2002/2529 sayılı kararı.

- 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu (04.02.2011 tarihli ve 27836 sayılı R.G.).
- 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu (14.02.2011 tarihli ve 27846 sayılı R.G.).
- BAŞPINAR, V. (1998). Borç Sözleşmelerinin Kısmi Butlanı, Banka ve Ticaret Hukuku Enstitüsü, Ankara.
- Düzenlemelerin Değerlendirilmesi, Finansal Araştırmalar ve Çalışmalar Dergisi, 2011-3 (5).
- KORKUT, Ö. (2012). 6012 Sayılı Türk Ticaret Kanununa Göre Anonim Şirketlerde Genel Kurul Kararlarının Butlanı, Karahan Kitabevi, Adana.
- METİN, U. (2013). 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu (TTK) Hükümlerine Göre Anonim Şirketlerde Genel Kurul Kararlarının Butlanı, İstanbul Barosu Dergisi, 2013/4, C.87.
- ÖZİŞİK, G. (2011). Türk Hukukunda Anonim Şirket Yönetim Kurulu Kararlarının Sakatlığı Konusunda Getirilen
- SAYIN, Hediye. (2014). Pay Sahibi Haklarının Korunması Kapsamında Anonim Şirket Yönetim Kurulu Kararlarının Butlanı, Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. (yayımlanmamış doktora tezi), İstanbul.
- Türk Ticaret Kanunu Tasarısı Adalet Komisyonu Raporu, Esas No:1/324, S.Sayısı:96.
- Yargıtay 11. H.D.'nin 21.03.2002 tarihli ve E.2001/10744 K.2002/2529 sayılı kararı.